

1 FITXA TÈCNICA

Títol	bcnCREA't
Subtítol	Cap a un canvi en el cicle de vida dels productes
Àmbit temàtic - Subtema	Conflictes ambientals
Nivell educatiu	Familiar i educació primària
Nº màxim de participants	8-10 participants
Durada	15 minuts
OBJECTIUS	<ol style="list-style-type: none">1. Conèixer el cicle recurs – residus – recurs i descobrir el concepte de Residu Zero.2. Reconèixer els diferents materials que estan elaborats a partir de residus, evitant el consum de matèries primeres3. Entendre la importància de les eleccions individuals per transitar cap a un nou model de consum, més respectuós amb el medi
SEQÜÈNCIA DE L'ACTIVITAT	<ol style="list-style-type: none">1. Situar les diferents fases del cicle de vida en un model d'economia circular.2. Encaixar les peces en l'ordre correcte.3. Escollir un objecte.4. Col·locar les diferents parts del procés de l'objecte en qüestió al lloc adequat.5. Valorar si els nostres objectes quotidians segueixen o no aquest model.

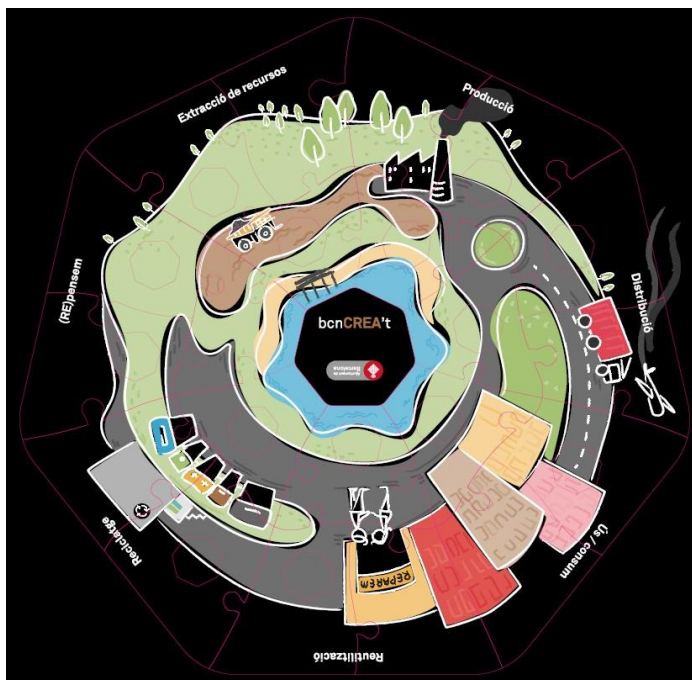
2 ABANS DEL TALLER

2.1 ESPAIS

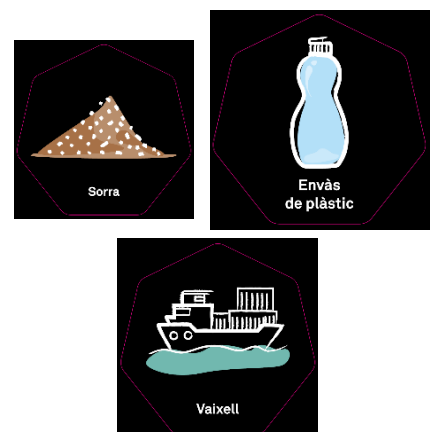
Abans de rebre el grup, l'educador/a estén les peces grans del puzle circular per una superfície llisa i neta. Deixa a mà les peces petites dels objectes i les diferents parts del procés per poder ensenyar un exemple abans de començar el muntatge.

2.2 MATERIALS A PREPARAR

- Puzle circular gegant, format per 22 peces
- 41 peces de materials, objectes, processos per col·locar al puzle
- 21 peces de pissarra (negres i de colors)
- Guixos

Puzle gran

Peces d'objectes/processos

3 DESENVOLUPAMENT DE L'ACTIVITAT

3.1 MOTIVACIÓ

Temps total estimat 3 minuts

Nota: La visita que es planteja en aquest guió educatiu és de màxims, per això és important que l'educador/a identifiqui els coneixements previs de l'alumnat i que simplifiqui o tecnifiqui els continguts presents al guió en funció del nivell del grup que realitzi l'activitat. En cursiva es detallen les cites de l'educador/a.

L'educador/a rep al grup inicial, es fa la presentació de l'activitat i la seva durada. Es comença presentant l'activitat emmarcant-la en el cicle dels residus.

Es pregunta als participants què pensen que és un residu i es pregunta què fan ells amb els residus que generen.

L'activitat que farem avui tracta sobre productes i objectes que nosaltres coneixem (com per exemple una joguina o una bicicleta) i les diferents fases que passen per a què nosaltres els puguem utilitzar. Però no només això, també parlarem de quin camí poden seguir un cop es converteixen en residus.

Per poder entendre tots aquests processos utilitzarem un puzle gegant de gran format (assenyalar les peces) i que haurem d'endreçar entre tots i així descobrir l'ordre d'aquests processos.

Però abans de començar a muntar el puzle us vull preguntar, d'on creieu que venen els materials per fabricar els objectes que nosaltres utilitzem, com per exemple d'una joguina?

*Primer de tot, per poder obtenir plàstics, metalls i altres components per fabricar els diferents objectes, es va al medi ambient a **extreure aquests recursos**, que vol dir agafar-los de la natura. Alguns es troben a la superfície com la fusta, i hi ha d'altres que ens hem d'endinsar sota terra i a les mines, per poder extreure'ls com els minerals o els metalls. Us imagineu com deu ser aquesta feina?*

I després, cap a on van tots aquests materials?

*Primer de tot van a parar a fàbriques que normalment són força grans i no estan a prop dels recursos. Allà passen per diferents **processos de producció** que utilitzen energia i aigua, entre altres, per poder tractar els elements i començar a fabricar parts dels diferents objectes que finalment seran. Normalment aquests elements viatgen d'una fàbrica a una altra fins que finalment acaben sent un producte en concret, com una joguina.*

Un cop el producte ja està fabricat, què passa?

Per poder portar la joguina a la botiga o al seu destí, es **transporta** amb diferents medis de transport: vaixell, tren, camions, entre d'altres. I aquests transports funcionen amb energia i poden contaminar l'atmosfera amb més o menys intensitat. Un cop arriben, nosaltres l'anem a comprar a la botiga, que normalment són magatzems molt grans i que tenen molts altres objectes que han passat el mateix procés. Un cop adquirit, l'utilitzem, en aquest cas jugaríem amb la nostra joguina fins que s'espatllés.

I quan ja no volem la nostra joguina, què fem? (Deixem que responguin ells).

Exacte, podem fer moltes coses! La podem donar a algú, la podem reutilitzar donant-li un altre ús (decoració per exemple), la podem reciclar portant-la al punt verd, entre moltes altres coses!

3.2 INVESTIGACIÓ

Temps total estimat 9 minuts

A continuació s'explica la dinàmica de muntatge.

Ara que ja sou coneixedors del cicle dels productes i residus, haureu de muntar el puzle amb aquestes peces. Primer muntarem les diferents **fases** (Extracció de recursos, producció, distribució, ús/consum, reutilització, reciclatge i repensar) i després introduïrem els **productes** (pot de vidre, patinet, roda de bicicleta, tap de suro, sabó de rentaplats, texans i full de paper).

Cada fase consta de 3 peces (2 superiors i 1 inferior) que configuren un triangle. En aquestes hi ha diferents espais buits on s'hauran de posar els diferents productes en les seves corresponents parts del cicle de vida del producte.

A la taula següent, s'especifiquen els diferents objectes en diferents fases.

	1	2	3	4	5	6	7
Productes/ Fases	POT DE VIDRE (de tomàquet)	PATINET	RODA DE BICICLETA	TAP DE SURO	SABÓ DE RENTAPLATS	TEXANS	FULL DE PAPER
EXTRACCIÓ RECURSOS	Sorra	Bauxita	Cautxú	Alzina surera	Petroli	Cotó	Arbre
PRODUCCIÓ	Pot de vidre	Patinet	Roda de Bicicleta	Tap de suro	Envàs de plàstic	pantalons	Full de paper
DISTRIBUCIÓ	Avió // Tren // Vaixell // Camió // Furgoneta // Bicicleta						
ÚS/CONSUM	Cuinar (amb el pot a la vista)	Passejar (patinet)	Desplaçar- se (bici)	Sopar (amb ampolla a la vista)	Rentar plats (pot a la vista)	Vestir (texans)	Dibuixar
REUTILITZACIÓ	Pot per fer conserves	Donar-lo a algú si no l'utilitzem	Reparar	Reutilitzar	Reciclar fent manualitats	Intercanviar- lo (renova la teva roba)	Fer-nos una llibreta per esbossos
RECICLATGE	Vidre fos	Alumini fos	Sola de sabata	Compost de matèria orgànica	Terra de parc infantil	Bossa	Paper i cartró reciclat
[RE]PENSEM	Idees dels participants amb pissarretes						

Deixem uns minuts per a què primer, muntem les diferents fases. Un cop estigui muntat.

Mireu els dibuixos! Us sona a alguna cosa? És just el que em parlat al principi de l'activitat.

Abans parlàvem d'una joguina, però ara ens imaginarem que som un altre producte, com per exemple un pot de vidre. (Prèviament haurem separat les fitxes exclusives del pot de vidre, sense que hi sigui la fitxa de pissarra del Repensem).

Deixem un temps per a què vagin emplenant els espais de manera col·laborativa tot guiant-los en el procés. Destaquem la contaminació tant de l'extracció, la producció, com la distribució, fins i tot del seu tractament de reciclatge.

Un cop completat, l'educador/a planteja les següents preguntes:

- *Pots trobar al puzzle algun producte que genera **residu zero**?*

El concepte de residu zero es basa en la mínima generació de residus, és a dir, aprofitar al màxim els productes fomentant la reutilització i reparació.

- *Creieu que aquest recorregut lineal podria ser un altre canviant l'ordre o bé saltant-nos algun dels processos?*

Quan es parla d'economia circular per exemple, com que s'utilitzen molts materials que s'obtenen dels processos de reciclatge, l'extracció de matèries de la natura no es dona amb tanta freqüència.

- *Podríeu pensar quina acció podem prendre com a ciutadans per canviar el model productiu cap a l'**economia circular** i fer que totes les fases no generen tant impacte al medi? Us animeu a dibuixar-la en aquestes fitxes i col·locar-la a l'última part de Repensem la vida del producte?"*

Es reparteixen les pissarretes i els guixos per a què cada participant pensi una idea sobre què es podria fer amb un producte que es considera residu. La idea es pot o bé dibuixar o bé escriure, com cadascú es senti més còmode.

3.3. REFLEXIÓ I PENSAMENT CRÍTIC

Té una durada de 2 minuts

Un cop finalitzat el puzle, i els participants han fet la seva aportació a l'última part del cicle, demanem que ens expliquin quines idees han tingut pels diferents productes.

Alhora, s'inicia la reflexió de com la presa de decisions correctes sobre els hàbits que tenim en relació als productes i objectes que comprem afecten el nostre entorn i es valora si els nostres objectes quotidians segueixen o no aquest model.

3.4. ACCIÓ – COMUNICACIÓ I COMIAT

Té una durada d'1 minut

Per acabar, a més a més de les propostes presentades pels participants, l'educador pot oferir algun exemple de consum responsable com: comprar productes a granel i no fer ús de tants envasos, reduir la compra de productes difícilment reciclables, comprar productes de proximitat...

Finalment, s'agraeix la participació dels participants i se'ls motiva a posar en pràctica tot el que s'ha après. Es recorda que la suma de petits actes donen lloc a canvis tant en l'àmbit local com a gran escala.